

Eesti Arstide Liidu üldkogu avaldus

Koroonakriis tõi nähtavale meie tervishoiu tugevused ja nõrkused. **Pandemia õppetunde tuleb kasutada meditsiinisüsteemi parandamiseks**, et sellest võidaksid patsiendid ja oleksime valmis ka tulevasteks kriisideks.

Tervishoiutöötajate ülekoormus muutus kriisi ajal ülikoormuseks. On ime, et haiglad koroonapatsientide tulvale vastu pidasid, kuid imedele ja vabatahtlike abile lootma jääda ei saa. Kui vaktsineerimata inimeste hulk ei vähene, siis on varsti haiglad taas ülekoormatud, plaaniline ravi peatatud ja riik lukus. **Riigijuhtide ülesanne on leida võimalused ja tõhusad motivaatorid vaktsineerituse suurendamiseks.**

Lahendamist vajab õdede, aga ka arstide puudus. Kolmandik arstidest on üle 60-aastased. Esmatasandil

ei ole oma perearsti 50 nimistul, kuhu kuulub ligi 60 000 patsienti. Haiglatöö on ilma kriisideta piiramatult intensiivsusega, sest patsientide arv arsti kohta pole määratud. Arvestades ületunde ja lisatööd teeb üks arst ära keskmiselt 1,5 arsti töö. Hädavajalik on kehtestada koormusnormid, et kaitsta tervishoiutöötajaid läbipõlemise ja patsiente väsimusest tingitud eksimuste eest. **Kui tavaolukorras töötaksid arstid ja õed normaalse koormusega, poleks raske kriisi ajal ajutiselt rohkem töötada.**

Tervishoiutöötajaid kiiresti juurde ei saa. Eriarsti väljaõpe kestab üle kümne aasta. Juba praegu ei kata õppivate arstitudengite arv arstide vajadust lähemal kümnelviieteistkümmel aastal. Osa ülesandeid peaks arstide asemel täitma

mittemeditsiinilise ettevalmistusega assistendid ja tööd lihtsustaks nutikad e-lahendused. Kui meie töökorraldus ja palgatingimused läheneksid Põhjamaade tasemele pikemate sammudega, siis saaks sinna suundunud meditsiinitalente koju tagasi kutsuda.

Arstide, haiglate, eri piirkondade ja naaberriikide koostöö on aidanud pandeemia ajal raskustega toime tulla. See peaks jäämagi tervisevaldkonna heaks tavaks, kuid lisaks on vaja tervishoiu riigipoolset pädevat ja sihikindlat juhtimist ning tervikpildist lähtuvat arendamist. **Arstkond leiab, et meie patsiendid väärivad parima korralduse ja rahastusega arstiabi.**

Vastu võetud Tartus
27. novembril 2021. a